

N:o 136.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående anvisande af medel till odlingslånefonden; gifven Stockholms slott den 27 mars 1908.

Under åberopande af bifogade utdrag af protokollet öfver jordbruksärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen, att till odlingslånefonden må under hvart af åren 1909--1913 ej mindre ingå de till statskontoret inflytande annuiteter å odlingslån, än äfven af riksgäldskontoret, i mån af behof och uppå rekvisition af Kungl. Maj:t, öfverlämnas medel till så stort belopp, som jämte de till fonden ingående annuiteter kan erfordras till fyllande af högst en million kronor årligen;

att riksgäldskontoret skall af fonden erhålla godtgörelse för den ränteutgift, som genom berörda medels öfverlämnande till fonden för riksgäldskontoret förorsakas;

att fullmäktige i riksgäldskontoret må bemyndigas att, för beredande af den tillgång till de riksgäldskontoret åliggande försträckningar till ifrågavarande fond, som kan erfordras utöfver hvad enligt särskilda beslut må blifva för sådant ändamål till riksgäldskontoret öfverlämnadt, i mån af behof försälja obligationer i svenskt mynt, uppsägbara från långifvarens sida, men ställda att återbetalas viss kortare tid efter af riksgäldskontoret verkställd uppsägning, med rätt tillika för fullmäktige att bestämma dessa obligationers valör, räntefot och uppsägningstid;

samt att de villkor och bestämmelser, som för närvarande gälla för lån från ifrågavarande fond, fortfarande må blifva gällande.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Alfred Petersson.

*Utdrag af protokollet öfver jordbruksärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 27
mars 1908.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: ALBERT PETERSSON,
ALFRED PETERSSON,
HEDERSTIERNA,
HAMMARSKJÖLD,
ROOS,
SWARTZ,
grefve HAMILTON,
grefve EHRENSVÄRD,
MALM.

Departementschefen, statsrådet Alfred Petersson anförde härefter:
År 1883 beslöt Riksdagen, i anledning af Kungl. Maj:ts därom
till Riksdagen aflåtna nådiga proposition, att en särskild fond skulle
bildas med ändamål att genom lån understödja odling af sankta trakter.
Å denna fond, till hvilken under åren 1884—1888 skulle ingå de till
statskontoret inflytande annuiteter å odlingslån, och till hvilken riks-
gäldskontoret skulle under samma tid, i mån af behof och uppå rekvi-

*Ang. anvi-
sande af medel
till odlings-
lånefonden
m. m.*

sition af Kungl. Maj:t, öfverlämna medel till så stort belopp, som jämte nyssnämnda till fonden ingående annuiteter å odlingslån erfordrades till fyllande af högst en million kronor, skulle Kungl. Maj:t äga att, i den mån fondens kapital och sedermera inflytande låneafbetalningar och räntebehållningar därtill lämnade tillgång, anvisa lån för odling af sankta trakter att utgå med högst ofvanberörda belopp enligt vissa af Riksdagen antagna och af Kungl. Maj:t enligt nådig kungörelse den 23 september 1883 till efterrättelse utfärdade allmänna villkor och bestämmelser.

Sedermera har Riksdagen åren 1888, 1893, 1898 och 1903, hvarje gång för en tid af fem år, anvisat medel till fonden. I sådant afseende beslöt Riksdagen år 1903, med bifall till hvad Kungl. Maj:t i nådig proposition därutinnan föreslagit, att till nämnda fond finge under hvart af åren 1904—1908 ej mindre ingå de till statskontoret inflytande annuiteter å odlingslån än äfven af riksgäldskontoret, i mån af behof och uppå rekvisition af Kungl. Maj:t, öfverlämnas medel till så stort belopp, som jämte de till fonden ingående annuiteter kunde erfordras till fyllande af högst en million kronor årligen, att riksgäldskontoret skulle af fonden erhålla godtgörelse för den ränteutgift, som genom berörda medels öfverlämnande till fonden för riksgäldskontoret förorsakades, samt att fullmäktige i riksgäldskontoret skulle äga att, för beredande af den tillgång till de riksgäldskontoret åliggande försträckningar till ifrågavarande fond, som kunde erfordras utöfver hvad enligt särskilda beslut kunde blifva för sådant ändamål till riksgäldskontoret öfverlämnadt, i mån af behof försälja obligationer i svenskt mynt, uppsägbara från långifvarens sida, men ställda att återbetalas viss kortare tid efter af riksgäldskontoret verkställd uppsägning, med rätt tillika för fullmäktige att bestämma dessa obligationers valörer, räntefot och uppsägningstid.

De nu gällande allmänna villkor och bestämmelser för lån från odlingslånefonden innehållas i Riksdagens skrifvelse den 31 maj 1901 (n:o 116) och blefvo till allmänhetens kännedom meddelade genom nådig kungörelse den 14 juni samma år (svensk författningssamling 1901, n:o 44).

Uti underdånig skrifvelse den 25 januari innevarande år hafva nu väg- och vattenbyggnadsstyrelsen samt landtbruksstyrelsen anfört, att, då sålunda den reglering af odlingslånefonden, som beslöts vid 1903 års riksdag, tilländaginge med innevarande års utgång, proposition i ämnet syntes böra aflåtas till Riksdagen. Ehuru fondens belopp i allmänhet icke tagits till fullo i anspråk, men det med fondens bil-

dande afsedda ändamål, eller att genom lån understödja odling af sankatrakter, ägde stor betydelse för landet, och då fondens användning under senare år stegrats, hade styrelserna ansett sig icke böra ifrågasätta någon nedsättning uti hittills beviljade belopp, likasom ämbetsverken ej heller ansett, att någon förändring uti villkoren för lån från ifrågavarande fond borde förekomma. Vid sådant förhållande hemställde styrelserna i underdånighet, att Eders Kungl. Maj:t täcktes hos Riksdagen föreslå, att till odlingslånefonden måtte under hvart af åren 1909—1913 ej mindre ingå de till statskontoret inflytande annuiteter å odlingslån, än äfven af riksgäldskontoret, i mån af behof och uppå rekvisition af Eders Kungl. Maj:t, öfverlämnas medel till så stort belopp, som jämte de till fonden ingående annuiteter kunde erfordras till fyllande af högst en million kronor årligen, samt att i öfrigt hittillsvarande bestämmelser och villkor måtte gälla.

Öfver den sålunda gjorda framställningen har statskontoret, till följd af nådig remiss, afgifvit underdånigt utlåtande den 3 innevarande mars. Därvid har statskontoret meddelat, att under senast förflutna fem år utanordnats lån från odlingslånefonden till sammanlagdt belopp af 3,120,570 kronor, att influtna annuiteter under samma tid uppgått till 3,836,807 kronor 49 öre, att i räntor för samma år till riksgäldskontoret inbetalts 843,797 kronor 29 öre samt att å kapitalskulden till riksgäldskontoret afbetalts 703,839 kronor 34 öre, så att denna skuld vid 1907 års slut utgjort 3,838,227 kronor 81 öre. Statskontoret har vidare anfört, att ämbetsverket för sin del icke hade något att erinra mot hvad väg- och vattenbyggnadsstyrelsen samt landtbruksstyrelsen hemställt uti ofvanberörda skrifvelse.

Fullmäktige i riksgäldskontoret hafva uti inforrdadt utlåtande af den 12 i denna månad förklarar sig icke hafva något att erinra mot framställningen.

Från odlingslånefonden hafva under åren 1884—1907 anväts låneunderstöd till följande belopp, nämligen:

år 1884.....	kronor 115,400: —
„ 1885.....	„ 911,100: —
„ 1886.....	„ 829,730: —
„ 1887.....	„ 825,090: —
„ 1888.....	„ 678,400: —
„ 1889.....	„ 566,600: —
„ 1890.....	„ 309,460: —

år 1891	kronor	659,700: —
„ 1892	„	633,700: —
„ 1893	„	887,370: —
„ 1894	„	455,300: —
„ 1895	„	397,880: —
„ 1896	„	531,000: —
„ 1897	„	272,230: —
„ 1898	„	305,630: —
„ 1899	„	338,950: —
„ 1900	„	443,450: —
„ 1901	„	446,350: —
„ 1902	„	948,650: —
„ 1903	„	719,500: —
„ 1904	„	388,050: —
„ 1905	„	545,700: —
„ 1906	„	623,550: —
„ 1907	„	939,500: —

Ehuru fondens årliga belopp sålunda icke under något år till fullo tagits i anspråk, anser jag dock skäl icke föreligga att nu ifrågasätta någon ändring i det belopp, som hittills årligen varit anvisadt till fonden, särskildt som under sista året de från fonden beviljade sammanlagda lånebeloppen med jämförelsevis ringa belopp understigit millionen. Jag tillstyrker därför, att proposition måtte aflätas till Riksdagen om anvisande af medel till fonden för ytterligare fem år med en million kronor årligen.

Hvad därefter angår villkoren för lån från fonden hafva hvarken väg- och vattenbyggnadsstyrelsen samt landbruksstyrelsen eller de i ärendet hörda myndigheter ifrågasatt någon förändring i desamma. Jag finner mig icke heller böra nu föreslå någon ändring i nämnda villkor.

Sedan departementschefen härefter uppläst ett inom departementet uppsatt förslag till proposition i ämnet, hemställde departementschefen om förslaget gillande.

Hvad departementschefen sålunda hemställt, däruti statsrådets öfriga ledamöter instämde, behagade

Hans Maj:t Konungen i nåder gilla samt förordnade, att nådig proposition i enlighet härmed skulle till Riksdagen aflåtas af lydelse, bilaga — till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Abr. Unger.